

T.C.
TARIM VE ORMAN BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

GIDA! KÖRÜ
SOFRA SAHİPÇİK

Say1 : E-54045643-610-2366716

27.08.2020

Konu : Soru Önergesi (7/31425)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 17.07.2020 tarihli ve 43452547-120.07-683852 sayılı yazınızı.

İlgi yazı ekinde alınan, Adana Milletvekili Sayın Ayhan BARUT'a ait 7/31425 esas nolu yazılı soru önergesine ilişkin Bakanlığımızın cevabi görüşü ekte sunulmaktadır.

Bilgilerinize arz ederim.

Dr. Bekir PAKDEMİRLİ
Bakan

Ek: Cevabi Görüş 7/31425 (3 sayfa)

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Belge Doğrulama Kodu : XIFZTVAX

Belge Doğrulama Adresi: <https://www.turkiye.gov.tr/tarim-ve-orman-bakanligi-ebys>

Üniversiteler Mahallesi Dumlupınar Bulvarı No: 161 06800 Çankaya / ANKARA

Tel: (0312) 287 33 60

www.tarimorman.gov.tr Kep: tarimveormanbakanligi@hs01.kep.tr

Bilgi için: Vahdettin ŞANLI

Mühendis

Telefon No:(312) 258 85 96

T.C.
TARIM VE ORMAN BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

**ADANA MİLLETVEKİLİ SAYIN AYHAN BARUT'A AİT 7/31425 ESAS NUMARALI
YAZILI SORU ÖNERGESİNE DAİR CEVAPLAR**

Çukurova ilçesi büyük oranda imar alanlarından oluşmakta olup, bu sahalar haricinde ilçenin batısında yer alan tarım alanlarının proje çalışmaları devam eden Tepeçaylak Barajı ile sulanması hedeflenmektedir. İlçede diğer arazilerinde sulanmasına yönelik proje geliştirilebilecek alanlar araştırılmaktadır.

Adana ilinin Çukurova ilçesi Seyhan Havzasında yer almakta olup Seyhan Havzasının su potansiyeli 8.711 milyon m³/yıl dır.

Bakanlığımızca önemli nehir havzalarında sürekli debi ölçümü yapılmakta ve proje geliştirilmesi planlanan yan kollarda su kaynaklarının tespitine yönelik takip yapılmaktadır.

Bakanlığımızca, Adana ili Çukurova ilçesinin de içerisinde yer aldığı Seyhan Havzasında yürütülen çalışmalar;

- Havza Yönetimi Çalışmaları,
- Su Kalitesi Çalışmaları,
- İklim Değişikliği Çalışmaları,
- Kuraklık Yönetimi Çalışmaları,
- Taşkın Yönetimi Çalışmalarıdır.

Bakanlığımız su kaynaklarının tarımsal faaliyetlerden kaynaklanan kirliliğe karşı korunması amacıyla çalışmalar yürütmektedir. Bu kapsamda AB Nitrat Direktifine karşılık gelen Tarımsal Kaynaklı Nitrat Kirliliğine Karşı Suların Korunması Yönetmeliği 2004 yılında yayımlanmıştır.

Tarımsal kaynaklı kirliliğin tespiti ve Nitrat Hassas Bölgelerin belirlenmesi amacıyla Türkiye genelinde 2.494 yerüstü, 2.316 yer altı suyu olmak üzere toplam 4.810 istasyondan oluşan bir izleme ağı oluşturulmuştur. İzleme çalışmaları 20 adet Mobil Laboratuvar ve mobil cihazlarla yürütülmektedir. Analiz sonuçları web tabanlı Nitrat Bilgi Sistemine (NİBİS) kaydedilmekte ve eş zamanlı olarak takip edilmektedir. Veriler tarımsal kaynaklı nitrat kirliliğinin tespiti ve nitrate hassas bölgelerin belirlenmesi çalışmalarında kullanılmaktadır.

Adana İlinde 43 yerüstü ve 68 yer altı suyu olmak üzere toplam 111 istasyondan oluşan bir izleme ağı oluşturulmuştur. Yer üstü sularında ayda bir numuneler alınmakta ve nitrat, toplam azot, toplam fosfor, ortofosfat, sıcaklık, pH, çözünmüş oksijen ve klorofil -a gibi parametreler ölçülmektedir. Yer altı sularında üç ayda bir numuneler alınmakta ve nitrat, sıcaklık, pH, gibi parametreler ölçülmektedir.

2017 yılında yayımlanan 2016/46 Sayılı Sulara Tarımsal Faaliyetlerden Kaynaklanan Nitrat Kirliliğinin Önlenmesine Yönelik İyi Tarım Uygulamaları Kodu Tebliğinin ekinde yer alan İyi Tarım Uygulamaları Kodu ile kirliliğin önlenmesi amacıyla çiftçilerimizin alması gereken önlemler belirlenmiştir.

Ülke genelinde nitrat kirliliği izleme sonuçlarına bağlı olarak nitrate hassas bölgelerin (NHB) belirlenmesi çalışmalarına devam edilmektedir. TÜBİTAK MAM ile yapılmakta olan çalışma ile 3 yıllık süre içinde 25 nehir havzasında NHB'ler belirlenecek, bu bölgelerde uygulanacak Eylem Planları ve eylem planlarının fayda/maliyet analizi birlikte hazırlanacaktır. Ülke

T.C.
TARIM VE ORMAN BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

genelinde 7 havzada çalışmalar tamamlanmış olup Adana İlinin bulunduğu Ceyhan ve Seyhan Havzalarında çalışmalar 2021 yılı içerisinde tamamlanacaktır.

Tarımsal kaynaklı kirliliği önlemeye yönelik tedbirler desteklemelerle ilişkilendirilmiştir. Bakanlığımız tarafından hayvancılık faaliyetlerinden kaynaklı kirliliği önlemeye yönelik hayvansal gübre deposu yapımı, hayvansal gübre uygulama ekipmanları ve gübre işleme tesisi yapımına hibe desteklemeleri verilmektedir.

Bakanlığımız tarafından havza ölçeğinde suyun sürdürülebilir yönetiminin sağlanması, su kaynaklarının korunması ve havzada bütün sektörlerin (çevre, içme ve kullanma, tarım, sanayi, enerji, madencilik, balıkçılık ve su ürünleri vd.) geleceğe yönelik yapacağı faaliyetler için ihtiyaç duyacağı suyun planlanarak, hiç bir sektörü mağdur etmeden kullanılması maksadıyla Sektörel Su Tahsis Planları (SSTP) hazırlanmaktadır. Söz konusu planlarda kuraklık öngörüsüne karşılık belirlenen önlemlerin uygulanması ve tahsis miktarlarının izlenmesi maksadıyla eylem planları hazırlanarak ilgili kurum ve kuruluşlar ile koordineli bir şekilde takip edilmektedir.

Bu kapsamda ülkemizde SSTP çalışmaları 2015 yılında başlamış olup Adana ilinin de içinde bulunduğu Seyhan Havzası ve diğer 4 havzamızda (Akarçay, Konya, Gediz ve Küçük Menderes) planlar tamamlanmıştır. 2023 yılına kadar tüm havzalarımız için tamamlanması hedeflenmektedir.

Ülkemizde çeşitli kullanımlar neticesinde oluşan kullanılmış suların yeniden kullanımına yönelik alternatiflerin incelenerek değerlendirilmesi maksadıyla Bakanlığımız, Su Yönetimi Genel Müdürlüğü tarafından "Kullanılmış Suların Yeniden Kullanım Alternatiflerinin Değerlendirilmesi Projesi" yapılmaktadır. Proje kapsamında tarımsal sulamadan dönen suların kalitesi ve kontrolü incelenmektedir.

Bu kapsamda tarımsal faaliyetler sonucunda dereler üzerinden alıcı ortama taşınan sedimanların tutulması amacıyla alıcı ortama karışmadan önce dere üzerinde belirlenen yerlere perdeli yapıların inşa edilmesi ve bu yapılar sayesinde sedimanların tutulması hedeflenmektedir. Bu amaçla tarımdan dönen suların kalitesinin iyileştirilerek gerek görülmesi halinde tekrar kullanılması veya su kalitesi iyileştirilmiş dere suyunun alıcı ortama gönderilmesi hedeflenmektedir.

Ayrıca içme-kullanma suyunun etkin kullanılması ve israfının önlenmesi için içme-kullanma suyu temin ve dağıtım sistemlerindeki su kayıplarının kontrolüne ilişkin usul ve esasları düzenlemek maksadıyla "İçme Suyu Temin ve Dağıtım Sistemlerindeki Su Kayıplarının Kontrolü Yönetmeliği" (R.G 28894 sayı, 8/5/2014 tarih, Değişiklik R.G 30874 sayı, 31/8/2019 tarih) ve Yönetmelikte belirlenen esasları detaylandırmak ve su idareleri ile belediyelere yol göstermek maksadıyla "Teknik Usuller Tebliği" (R.G 29418 sayı, 16/7/2015 tarih) yayımlanmıştır.

T.C.
TARIM VE ORMAN BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Sulama sistemlerinde de suyun verimli kullanılması, su tasarrufunun sağlanması, kayıpların azaltılması ve izinsiz kullanımların önlenmesi ile sulama suyu temini, dağıtımı ve kullanım maliyetlerinin azaltılmasının sağlanması amaçları ile 2017 yılında “Sulama Sistemlerinde Su Kullanımının Kontrolü ve Su Kayıplarının Azaltılmasına İlişkin Yönetmelik” yayımlanmıştır.

Bakanlığımız, tarafından içme-kullanma suyu ve tarım sektörlerinde yürütülen mevzuat ve proje çalışmaları ile su kaynaklarının mevcut durumu tespit edilmekte ve daha verimli kullanılması yönünde çalışmalar yürütülmektedir.

Bakanlığımızca, yağış miktarı ve buharlaşma oranı, barajların doluluk oranı, tarımsal sulama, içme ve kullanma suyu miktarı kayıt altına alınmakta olup, ilgili Genel Müdürlüklerimizin web sayfalarında yayımlanmaktadır.